

جداسازی دو گونه قارچ بیماری‌زای حشرات از روی سوسک سرخرطومی حنایی خرما،

مهران غزوی، آرمان
Archive of SID

آوند فقیه، موسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی، بخش تحقیقات حشرات زیان‌آور به گیاهان.

با بررسی لاروها، شفیره‌ها و حشرات کامل سوسک سرخرطومی حنایی خرما که از شهرستان سراوان جمع‌آوری شده بود یک جدایه از قارچ *Beauveria bassiana* (Balsamo) Vuillemin از روی شفیره‌ها و یک جدایه از قارچ *Metarhizium anisopliae* (Metsh.) Sorok از روی حشرات کامل جدا گردید.

جدایه *B. bassiana* دارای سلول‌های کنیدی‌زای فراهم یا انفرادی، بی‌رنگ، کوتساه، با پایه فلاسک شکل یا کروی و ساقه (rachis) زیگزاگی و دنداندار و هاگ‌های بی‌رنگ کروی تا تقریباً کروی که قطر آنها در عرض‌ترین قسمت 0.247 ± 0.057 میکرومتر. پرگنه قارچ روی محیط PDA به رنگ سفید تا صورتی کم‌رنگ و در سطح زیرین رنگ پریده.

جدایه *M. anisopliae* دارای کنیدیوفورهای شاخه شاخه و شمعدان شکل به صورت کاملاً فشرده و در هم بافته، سلول‌های کنیدی‌زای استوانه‌ای و به صورت لایه زاینده فشرده. هاگ‌ها بدون دیواره، استوانه‌ای به ابعاد $1/89 - 2/52 \times 6/09 - 5/040$ میکرومتر که تشکیل زنجیره می‌دادند. زنجیره هاگ‌ها به حالت مجتمع در آمده و حالت منشور، ستون‌های استوانه‌ای و یا توده توپر شامل زنجیره‌های موازی به خود می‌گرفتند. پرگنه قارچ ابتدا سفید رنگ و پس از اسپور دهی به رنگ سبزی زیتونی در می‌آمد. شناسایی گونه‌ها با کمک کلید شناسایی قارچ‌های بیماری‌زای حشرات (Humber, R. A., 1998) صورت گرفت.

این دو قارچ اولین جدایه‌های قارچی هستند که تاکنون در سطح جهان از روی *R. ferrugineus* جدا شده‌اند.